

SLOVÁCKO | Tip na nečekaný výlet do vesnice pod Svatým Antonínkem

Vzácnost v Ostrožské Lhotě – archeologické muzeum

Je tomu už šest let, co v Ostrožské Lhotě zpřístupnili veřejnosti místní archeologické muzeum. Vzniklo v jedné z částí víceúčelového domu zahrádkářů a svým návštěvníkům nabízí ke zhlédnutí nepřehledné množství artefaktů ze starší doby kamenné až po středověk a novověk, včetně nálezů z 20. století. Nenápadné stavení ukrývající se nedaleko tamního obecního úřadu na břehu potoka Okluky přitom bylo za první republiky palírnou, později tělocvičnou či skladem sudů a posléze chátrající usedlostí. Od roku 2011 se v části domku proměněné v archeologické muzeum nacházejí tři sály, které k nahlédnutí nabízejí vystavené předměty jenž jsou z části majetkem lhotského muzea a z části je zapůjčilo Slovácké muzeum v Uherském Hradišti. Základem vzácné ostrožskohlotské expozice jsou sbírky dvojice místních archeologických nadšenců Miroslava a Jaromíra Páčových v podobě štípaných nástrojů a kamenných seker. „Ty byly pro toto muzeum klíčové, stejně tak, jako je třeba zmínit neúnavného archeologického nadšence Martina Dufku, který nejenže vznik muzea prosadil na obecním úřadě, ale věnoval jeho vybudování i sběru artefaktů v našem katastru nesčetné množství času,“ prozradil kurátor expozice David Válek. (pb)

PAVEL BOHUN

Ostrožská Lhota – Je sobota 11. března a já spolu se skupinkou zhruba dvou desítek členů a příznivců Historické společnosti Velehrad vstupují do viditelně nedávno opraveného domku. Zatímco ten z venku připomíná současnou vesnickou architekturu zmodernizované zástavby z dob minulých, interiér na návštěvníka dýchne zcela jiným, nečekaným dojmem. Překročením jeho prahu se totiž najednou ocitnete v prostředí archeologických expozic, precizně uspořádaných a na sebe navazujících nápaditým a srozumitelným členěním. V přízemí je umístěna stálá expozice, která má návštěvníka provést dějinami obce. Prohlídka začíná u modelu obce z roku 1827. Jednotlivé vitríny jsou pak chronologicky řazené jakoby cestou zpět do minulosti. „Máme zde raný stře-

dověk, dobu římskou, dobu železnou, dobu bronzovou i mladší a starší dobu kamennou. Nejstarší exponáty jsou z katastru obce a nejbližšího okolí. Jedná se o pazourky, různé škrabky, čepele,“ vypočítává hloubku historického dosahu vystavených exponátů náš průvodce David Válek. Nechybí například sobí parohy nebo části mamutích klů. „V Ostrožské Nové Vsi při těžbě šterkopísku se našla spousta pozůstatků zvířat z toho období, z mamutů, nosorožců. Časová linka končí jeskyní s fosilními nálezy. Mohou pocházet z doby 30 až 50 tisíc let před Kristem,“ naznačuje mladý archeolog. Prostoru v přízemí dominují na dřevěném sloupu ve spirále umístěné repliky keramických nádob od hrnců ze Zlechova. Vitríny ve stěně pak mají tvar charakteristické nádoby z určitého období. „Například u keramiky nejstarších zemědělců mě-

ly ty nádoby takový kulovitý tvar a teprve v pozdějším období se začala profilace nádobek čtenit a ony získávaly složitější tvar,“ vysvětluje David Válek, zatímco já i mnozí další návštěvníci kolem s pootvřenými ústy němě zíráme na ty historické skvosty kolem.

V katastru Ostrožské Lhoty je kvalitní černozem a nejstarší osídlení lokality těmi nejstaršími zemědělci je patrné podle nálezů keramiky. „Určitě zde existovala sídliště, ale musíme mít na paměti, že kultura těch nejstarších zemědělců obsahuje cca 800 let dějin. Tedy zhruba deset těch sídlišť nebylo současných. Neexistovaly najednou. Sídliště střídalo sídliště.“

Máme zde řadu nálezů z jednotlivých částí v katastru Ostrožské Lhoty z mladší doby kamenné i mladší doby bronzové,“ snaží se nám laikům archeolog napomocť rozklíčovat stáří nálezů i to, do kterých období je řadit.

„Doba železná se dělí na dva časové úseky, starší a mladší. Starší se říká halštadská a mladší laténská. No a v posledních čtyřech stoletích mladší doby železné u nás žili Keltové. Byli strašně vynalézaví, zavedli tady spoustu novinek. Jako první na našem území vyráběli skleněné artefakty. Náramky, korálky. Keltové také razili mince, inspirovali se těmi řeckými,“ klestí se David Válek historii a zaměřuje se na nálezy kachlí. Ty místní doplňují také kachle z panství rodu Cimburků. K vidění je také keramika z katastru Blatnice, kde existovala zaniklá osada Smíchov. „Tam se té keramiky dá najít spousta. Neví se přesně,

EXPOZICE. Vzácnostmi muzeum doslova překypuje. Foto: Pavel Bohun

kdy osada zanikla, ale traduje se, že se její obyvatelé přizívovali jako loupežníci. Jisté však je, že byli zemědělci,“ upřesňuje kurátor expozice. Na území Ostrožské Lhoty se podle něj určité pohybovali lovci mamutů a není vyloučeno, že osídlení tamní lokality sahá až do období téměř nepředstavitelných 38 tisíc let před Kristem. „Nejbližší doložené sídliště lovců mamutů bylo v katastru Ostrožské Nové Vsi ve směru k lázním. Ta lokalita je všeobecně známá. Pochází z období 22 – 28 tisíc let před naším letopočtem. Nejslavnější lokality tohoto období jsou Věstonice a Pavlov pod Pálavou. Právě z tohoto období máme pěkné nálezy od Libora Ježka z Dolního Němčí, který zde má takový medailonek a jeho nevystavené artefakty máme uschovány u nás v depozitáři,“ dodává David Válek.

Paleolitické nálezy ze sbírky Libora Ježka: Během řady let intenzivních povrchových průzkumů nashromáždil Libor Ježek také kolekce artefaktů ze starší doby kamenné (paleolitu). Nálezy pochází z katastrálních území obcí Dolní Němčí, Horní Němčí, Hluk, Nivnice, Slavkov a Vlčnov. Všechny lokality leží v údolí potoka Okluky a jsou situovány převážně v nižších partiích svahů. Tyto polohy byly později, v mladší době kamenné (neolitu), osídleny příslušníky kultury s lineární nebo moravskou malovanou keramikou.

Prohlídka přízemí končíme průchodem kolem kostrového hrobu ženy z doby bronzové 2000 let před Kristem. Po dřevěných schodech poté vystou-

POZNÁMKA Miroslava Vaškových

Určitě je dobře, že muzeum v Ostrožské Lhotě vzniklo

Určitě je dobře, že muzeum vzniklo. Můj první kontakt s archeologickými nálezy z Ostrožské Lhoty byl někdy v roce 2002, kdy jsme byli pozváni rodinou Páčů k zhodnocení a časovému zařazení jejich početných sběrů. Později jsem se seznámil s více skutečně nadšenými sběrateli, kteří se zajímali o archeologii.

Bylo jenom dobře, že se našla skupina lidí, kteří našli podporu na obecním úřadě a podařilo se najít vhodné prostory a připravit expozici. To, že jsou tam vystaveny předměty, které přímo nemusí náleзовě pocházet z našeho regionu, je určitě lepší, než kdyby skončily někde na černém trhu s archeologickými nálezy.

páme do podkroví, kde autoři výstavy přichystali návštěvníkům z řad laiků i archeologických fajnšmekrů další neskutečnou porci obdivuhodných nálezů. Tuto expozici, kde se nachází také přednáškový sál, pojmenovali v lesku bronzu. Tam jsou shromážděny artefakty počínaje starší i mladší dobou bronzovou, tedy 1 300 až 1000 před naším letopočtem. „Jsou zde také věci z mladší doby železné. Sekerky, které jsou nejstarší, jaké se u nás kdy vyráběly, měly tvar, který vidíte právě tady,“ ukazuje archeolog bohaté sbírky v dalších několika prosklených vitrínách, za které by se nemuselo stydět ani krajské archeologické muzeum. Pane jo, říkám si a znovu užasle kroutím hlavou nad pokladem, jenž se kolem nás rozprostírá doslova na půdě vesnického domku, když v tom se z hloučky návštěvníků ozve dotaz s akcentem protřelého novináře. „A proč u těch nálezů nemáte uvedeno, odkud pocházejí, vždyť to je hrozná škoda. Kvůli

detektorářům, to je jasné,“ táže se a hned si také sám odpovídá dlouholetý šéfredaktor Slováckých novin Jiří Jilík. David Válek se na jeho výtku trochu zapřívá, ale po krátké pauze na ni přece jen zareaguje a v podstatě také potvrdí Jilíkovo domněnku. „Nechceme místa nálezů zveřejňovat i proto, abychom tam nenaváděli ty detektoráře, kteří pak lokalitu mohou vyplundrovat,“ vysvětluje a dodává, že například zapůjčený nález kotlíku, který mají návštěvníci právě na očích, pochází z Holého kopce v nedalekých Chříbech. „Vystavených zde máme tisíce artefaktů. Nálezy jsou z velké části místní, ale také zapůjčené, odkoupené či darované ze soukromých sbírek a ze Slováckého muzea. Třeba soubor seker a srpů máme od nálezců z Bohuslavic u Kyjova,“ začal se rozprávět kurátor těsně před koncem prohlídky tohoto neskutečného ostrožskohlotského muzea, zatímco já, po hodině výkladu musel prchnout za jinými novinářskými povinnostmi...